

Lietuvos skautija **Strategija**

2024 – 2029

Strategijos dokumento skaitymo gairės

Strategijos dokumento skaitymo gaires parengė Lietuvos skautijos nariai:
Aivaras Čenkus, Gabrielė Kučytė, Vytautas Beniušis, Julija Barsienė, Simona Statauskaitė,
Dominykas Židonis, Vainius Mirskis, Silvija Nareckienė, Goda Jackutė, Urtė Petrulytė,
Paulius Ribakovas, Ignas Balza, Laurynas Beleška.

Turinys

Turinys.....	2
Sąvokos ir paaiškinimai.....	3
Strategijos kūrimo procesas.....	5
Šaltiniai, kuriais remtasi rengiant strategiją.....	5
Organizacijos stiprybės ir silpnybės, galimybės ir grėsmės.....	6
Strateginių prioritetų ir jų temų paaiškinimai.....	7
1. Efektyviai ir stabiliai dirbanti organizacija.....	7
2. Ugdymas ir ugdymasis.....	9
3. Saugi aplinka.....	11
4. Socialinis poveikis ir atsakomybė.....	13

Sąvokos ir paaiškinimai

1. **Skautiškos vertybės** – grindžiamos skautų įžodžiu ir priesakais, padedančios kurti geresnį pasaulį, kuriame žmonės yra pilnaverčiai ir vaidina konstruktyvų vaidmenį visuomenėje.
2. **Jaunas žmogus** – asmuo nuo 14 iki 29 metų (pagal Lietuvos Respublikos jaunimo politikos pagrindų įstatymą [<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/TAIS.223790>]).
3. **Jaunimo programa** – mokymosi galimybės, sukurtos ugdyti jaunimą, taikant skautišką metodą.
4. **Jaunimo programos gairės** – metodai, kuriais įgyvendinama jaunimo programa.
5. **Krizė** – valstybės lygio ekstremalioji situacija; ypatingas įvykis; taip pat išorės arba vidaus įvykių ar procesų nulemta situacija, kelianti grėsmę Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams ar gyvybiškai svarbių valstybės funkcijų atlikimui (pagal Lietuvos respublikos krizių valdymo ir civilinės saugos įstatymą [<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/30849a10ee0011ec8a3a9ec3b65fdf23>]). Ši sąvoka neapima grėsmės valstybės suverenumui, teritorijos vientisumui, karo padėties.
6. **Tarptautinis lygmuo** – dalyvavimas Pasaulio skautų judėjimo organizacijos (toliau - PSJO) tarptautinio tinklo, PSJO Europos regiono, Krokuvos grupės, kitų tarptautinių ar kitų šalių organizacijų veikloje. Taip pat bendradarbiavimas su kitomis tarptautinėmis organizacijomis, vykdam tarptautinius projektus.
7. **Vietos lygmuo** – miesto ir / ar rajono savivaldybės, bendradarbiavimas su jomis, aktyvus dalyvavimas ir įsitraukimas į savivaldybėse vykstančius procesus.
8. **Nacionalinis lygmuo** – bendradarbiavimas su valstybinėmis institucijomis ir kitomis nevyriausybinėmis organizacijomis, veikiančiomis šalies mastu.
9. **LS nacionalinis lygmuo** – aukščiausias Lietuvos skautijos valdymo lygmuo, kurį sudaro Pirmija, Taryba, Etikos Komisija, Kontrolės Komisija.
10. **Darna vystymosi tikslai** – Jungtinių Tautų 2015 m. nustatyta darbotvarkė su 17-a tikslų, kurie apima įvairias sritis nuo klimato kaitos iki lyčių lygybės.
11. **Saugi aplinka** – visų veiksmų visuma, sudaranti sąlygas vykdyti skautišką veiklą remiantis PSJO saugios aplinkos (angl. „Safe from harm”) strategija bei metodikomis.
12. **Skautavimo aplinka** – neformalaus ugdymo aplinka, kurioje taikomas skautiškas metodas.
13. **Skautiškas metodas** – esminis įrankis skautų judėjimo edukaciniam tikslui pasiekti. Tai yra progresyvi saviugdosa sistema, kurią sudaro aštuoni vienodai svarbūs, vienas kitą papildantys elementai: įžodis ir priesakai, mokymasis veikiant, asmeninis tobulėjimas, skilčių sistema, suaugusiųjų parama, simbolinė struktūra, gamta, veikla bendruomenėse.
14. **Strateginiai partneriai, partneriai** – įmonės ar organizacijos, su kuriomis siekiama bendro strateginio tikslo.
15. **Kitaip galintys** – asmenys, kuriems reikalinga pritaikyti skautavimo aplinką dėl jų individualių poreikių.

16. **Klausančios ausytės (angl. „Listening Ears”)** – savanoriai, apmokyti kalbėti su organizacijos nariais, renginio dalyviais apie rūpimus klausimus ir imtis veiksmų pranešant apie saugios aplinkos pažeidžiamumą.
17. **Įvairovė** – gerbimas ir pripažinimas vienas kito skirtumams. Įvairovė atspindi visus mūsų skirtumus, tokius kaip rasė, amžius, lytis, seksualinė orientacija, išsilavinimas, socialinė klasė, kt. Atsižvelgimas į visus šiuos įvairovės veiksnius.
18. **Įtrauktis** – kiekvienam organizacijos nariui yra užtikrinamos galimybės ir ištekliai dalyvauti veikloje. Įtrauktis vyksta tuomet, kai organizacijos nariai jaučiasi priklausantys organizacijos dalimi. Organizacijos nariai gali išreikšti savo nuomonę ir nesijaučia atskirti nuo organizacijos dėl savo individualių poreikių.

Strategijos kūrimo procesas

Dėkojame visiems, kas dalyvavo apklausose, tyrimuose ir kūrybiniuose užsiėmimuose, padėjusiuose geriau suprasti esamą situaciją ir identifikuoti problemas.

Šią strategiją kūrėme įvertindami įvairius aspektus ir atsižvelgdami į Lietuvos skautijos poreikius bei vertybes. Pradžioje, pasinaudodami ankstesnėmis organizacijos strategijomis, atidžiai aptarėme organizacijos pokyčius ir iššūkius. Taip pat stengėmės pasimokyti iš kitų organizacijų patirties, analizuodami jų sėkmės istorijas ir rekomendacijas. Įvertinome PSJO globalius ir PSJO Europos regiono siekius bei gaires.

Siekdami būti realistiški ir praktiški, prioritetų nustatymo procesą grindėme surinkta informacija. Įvertinome organizacijos stiprybes, silpnybes, galimybes ir grėsmes, kuriomis remdamiesi siekėme suformuluoti strategijos prioritetus ir temas.

Lietuvos skautija turi potencialą tapti dar stipresne ir aktyvesne organizacija.

Visgi, tam reikia ne tik nuolatinio įsivertinimo ir strateginio planavimo, bet ir kryptingo, nuoseklaus darbo.

Robertas Baden-Powellis sakė: „Nebijokite rizikuoti. Nieko nepasieksite, jei niekada neišbandysite kažko naujo.“ Perfrazuojant įkūrėjo žodžius, norisi palinkėti mums visiems nebijoti kūrybiškai ir inovatyviai žiūrėti į kintančią organizaciją. Būtent drąsa ir inovacijos veda į sėkmę ir padeda kurti stipresnę organizaciją, kurioje norime veikti, augti ir tobulėti patys.

Kviečiame visus aktyviai įsitraukti į strategijos įgyvendinimą ir kartu kurti stipresnę Lietuvos skautiją!

Šaltiniai, kuriais remtasi rengiant strategiją

- 2018 m. ir 2023 m. „Suaugusių skautų motyvacijos ir patirties veiksmių sociologiniai tyrimai“, atlikti dr. Eglės Verseckaitės-Grzeskowiak.
- 2022 m. liepos mėn. Monikos Paulauskaitės vadovų apklausa.
- 2023 m. kovo mėn. Aivaro Čenkaus vadovų internetinė apklausa „Skauto laimės indeksas“
- 2023 m. gegužės mėn. išplėstinio posėdžio metu vykusios diskusijos ir kūrybiniai užsiėmimai.
- 2023 m. birželio mėn. Aivaro Čenkaus vadovų internetinė apklausa strategijos kūrimui.
- 2023 m. LS vadovų sąskrydyje vykusios Pauliaus Ribakovo kūrybinės dirbtuvės „Svajonių skautas, vadovas, organizacija“.

- 2023 m. spalio mėn. LS tarybos išplėstinio posėdžio metu vykusios diskusijos ir kūrybiniai užsiėmimai.
- PSJO strategija 2023 metams.
- PSJO Europos regiono strateginis planas 2022–2025 metams.
- Jungtinės Karalystės skautų organizacijos strategija 2025 metams.
- Slovakijos skautų strategija 2018–2023 metams.
- Čekijos skautų strategija 2015–2022 metams.
- Lenkijos skautų strategija 2018–2025 metams.
- Belgijos skautų organizacijų strategijos 2020–2024 metams.
- Danijos skautų organizacijų strategijos 2020–2027 metams.
- Suomijos skautų organizacijos strategija 2021–2026 metams.
- Estijos skautų organizacijos strategija 2021–2028 metams.
- Norvegijos skautų organizacijų strategija 2015–2025 metams.
- Šveicarijos skautų organizacijos strategija 2017–2024 metams.
- Švedijos skautų organizacijos strategija 2015–2025 metams.

Organizacijos stiprybės ir silpnybės, galimybės ir grėsmės

Stiprybės

- Stipri vertybių sistema
- Unikali ugdymo sistema
- Pozityvus įvaizdis visuomenėje
- Narių patirčių ir įgūdžių įvairovė

Silpnybės

- Sudėtingi ir neefektyvūs vidiniai procesai
- Vadovų pritraukimas ir išlaikymas
- Neefektyviai veikianti organizacijos struktūra

Galimybės

- Naujų technologijų naudojimas
- Tarptautinio bendradarbiavimo plėtra
- Naujų veiklos formų kūrimas
- Bendradarbiavimo su visuomene ir valstybe stiprinimas

Grėsmės

- Didėjančios veiklų finansinės sąnaudos ir stabilų finansavimo šaltinių trūkumas
- Mažėjantis jaunimo įsitraukimas į ilgalaikius įsipareigojimus turinčias veiklas, organizacijas
- Veiklos temų persidengimas su kitomis NVO Lietuvoje

Strateginių prioritetų ir jų temų paaiškinimai

1. Efektyviai ir stabiliai dirbanti organizacija

Prioritetas apima svarbiausius rezultatyviam organizacijos veikimui reikalingus procesus. Dauguma nurodytų procesų yra baziniai, sukuriantys pagrindus stabiliai organizacijos veiklai, plėtrai.

1.1. Organizacijos bendruomeniškumo užtikrinimas.

Svarbiausias organizacijos elementas, kurį organizacijoje įprasminame kaip stiprybę – bendruomenę.

1.1.1. Jaunimui atvira, įtrauki ir įgalinanti organizacija.

Vienas iš jaunimo organizacijų uždavinių – skatinti jaunimo dalyvavimą visuomeniniame gyvenime. Kad uždavinys būtų įgyvendintas, jauni žmonės^[2] pereina tris dalyvavimo „pakopas“, kurių kiekviena suteikia skirtingų kompetencijų efektyviam dalyvavimui: (1) jaunuoliai turi, kur ateiti, kad ugdytųsi; (2) jaunuoliai gali užimti pareigas, kuriomis mokosi veikti, tad organizacija turi įtraukti jaunuolius veiklomis; (3) jauni žmonės^[2] yra pasiruošę dalyvauti sprendimų priėmimo procesuose ir gali tai daryti, nes jie yra įgalinti.

1.1.2. Skautišką bendruomenę vienijanti organizacija.

Bendruomenė yra stipri, kai yra vieninga. Organizacija vienija savo bendruomenę, suteikia sąlygas tą daryti patiems. Tai yra ryšio po aktyvaus skautavimo periodo palaikymas, LS nacionalinio lygmens^[2], savanorių, vadovų ir vaikų tarpusavio ryšio puoselėjimas.

1.1.3. Organizacijos nariai didžiuojasi būdami organizacijoje.

Būdami organizacijos nariais suprantame savo kuriamą pridėtinę vertę visuomenėje. Narystė organizacijoje mus motyvuoja elgtis pilietiškai, vadovautis skautiškomis vertybėmis^[1] ir tai kelia pasididžiavimą.

1.1.4. Organizacija pritraukia naujus narius ir sklandžiai įgalina suaugusius savanorius.

Siekiant, kad į skautų veiklą įsijungtų daugiau vaikų ir jaunimo, svarbu skatinti į šią veiklą įsitraukti daugiau suaugusių žmonių, kurie galėtų tapti skautų vadovais, draugininkais, savanoriais.

Esamų skautų vienetų vadovų palaikymas, naujų vienetų steigimas ir integravimas į kraštus prasideda nuo vadovų paruošimo, mentorystės ir pagalbos jiems.

1.2. Sklandžiai ir efektyviai vykdomų procesų užtikrinimas.

Siekiant kokybiškai įgyvendinti pagrindinius organizacijos siekius, svarbu užtikrinti, kad baziniai organizacijos procesai, tokie kaip narių įtraukimas, organizacijos valdymas, būtų atlikti tinkamai.

1.2.1. Organizacijos nariai pasitiki organizacija.

Nariai yra supažindinti su organizacijoje vykstančiais procesais, vyksta komunikacija apie organizacijoje vykdomas veiklas. Todėl nariai turi pagrindo pasitikėti organizacija ir jaučiasi saugiai, kad įsitrauktų į tuos procesus, teiktų savo siūlymus.

1.2.2. Tobulėjantis organizacijos valdymas, įgalinant organizacijos struktūras ir skatinant jų bendradarbiavimą.

Pareigas gavę asmenys yra apmokomi, kaip dirbti ir tinkamai atlikti savo atsakomybes. Skatinamas veiksmingas pareigų perdavimas su tiesiogine komunikacija tarp kadenciją pabaigusio ir ką tik pradėjusio LS nario.

1.2.3. Nariai turi aktualią informaciją ir žino, kur ją rasti.

Organizacija prižiūri, tvarko ir atnaujina nariams naudingą bei aktualią informaciją. Nariai išmano, kaip ir kur rasti reikiamus dokumentus, metodinius leidinius ir kt. informaciją.

1.3. Organizacijos finansinio stabilumo užtikrinimas.

Stipri organizacija geba valdyti ir prižiūrėti savo finansus, atidžiai juos planuoja, taip siekdama efektyviai juos naudoti savo veikloms ir procesams įgyvendinti.

1.3.1. Lietuvos skautija išmano savo finansinę situaciją ir ją stebi.

Organizacijai patyrus stiprų augimą pastarajame dešimtmetyje atsiranda poreikis geriau suprasti savo finansinę situaciją ir turėti tinkamą darbo sistemą, kuri padeda supaprastinti finansų stebėseną organizacijos viduje.

1.3.2. Organizacijos finansai yra planuojami ilgalaikėje perspektyvoje.

Organizacijai žinant savo finansinius poreikius galime ieškoti galimybių juos patenkinti. Šie planai ir jų įgyvendinimas padeda kurti pasitikėjimą organizacijos viduje ir išorėje.

1.3.3. Stabilieji finansavimo šaltiniai užtikrina būtinųjų organizacijos išlaidų padengimą.

Organizacija žino savo galimus pajamų šaltinius, turi istorinę pajamų duomenų bazę, kuri padeda organizacijai planuoti pajamas. Sistemingai dirbama su esamais finansavimo šaltiniais (skautiškos parduotuvės plėtra, skautai neskautams stovyklos ir kt.), siekiant stiprinti ir didinti gaunamas pajamas bei ieškoma naujų finansavimo galimybių. Organizacija turi veikiančias priemones

baziniams finansiniams poreikiams užtikrinti. Kaupia ir peržiūri finansinį rezervą.

1.4. Sistemingo darbo su rėmėjais stiprinimas.

Organizacijai tapus stipria projektinio finansavimo gavėja, ieškoma alternatyvių finansų gavimo priemonių. Didelis dėmesys skiriamas kurti lėšų pritraukimo planą ir vystyti kokybišką darbą su rėmėjais.

1.4.1. Organizacija yra matoma visuomenėje per savo narių poelgius.

Organizacijos atspindys – mūsų nariai ir darbai, matomi visuomenėje. Organizacija skatina etišką, pagarbų ir organizacijos vertybes atitinkantį narių elgesį bei veiklas.

1.4.2. Organizacija aktyviai bendradarbiauja su rėmėjais.

Įgyvendinti išsikeltus tikslus, susijusius su rėmėjais, būtina aktyviai įsitraukti į ryšio palaikymą su partneriais^[14], susitarimų įgyvendinimą.

1.4.3. Rėmėjų vertybės neprieštarauja organizacijos vertybėms.

Organizacijos vertybinė sistema – organizacijos pagrindas. Todėl užtikrinama, kad partnerių^[14] ir organizacijos vertybės būtų panašios.

2. Ugdymas ir ugdymasis

Vaikų ir jaunimo ugdymas yra vienas iš svarbiausių skautiškų organizacijų tikslų. Sudarydami sąlygas visapusiškam ir tęstiniam asmens ugdymui ir ugdymuisi, atveriamo savo nariams galimybes tapti sąmoningais bendruomenių veikėjais, piliečiais ir valstybės kūrėjais.

2.1. Suaugusiųjų mokymų užtikrinimas ir reguliarumas.

Siekiant sistemingo ir kryptingo ugdymo, svarbu sukurti kokybišką suaugusiųjų narių reikiamų ir norimų kompetencijų įgijimo ir stiprinimo sistemą.

2.1.1. Skautiško metodo įgyvendinimas organizacijos viduje ir išorėje.

Skautiškas metodas^[13] yra aiškus, vienareikšmiškai suprantamas ir taikomas visose skautiškose veiklose. Siekiama, kad skautiškas metodas^[13] ir jo pagrindu paruošta jaunimo programa^[3] būtų visuotinai suprantama (vertinama) kaip unikali mokymo metodika.

2.1.2. Mokymų koncepcijos paruošimas ir įgyvendinimas organizacijos viduje ir išorėje.

Mokymų sistema atitinka organizacijos narių ir pačios organizacijos poreikius ir tikslus. Mokymų programos akredituotos ir pripažintos švietimo centru. Gaunamos kompetencijos pripažįstamos ir už organizacijos ribų, gaunami sertifikuoti pažymėjimai aktualūs švietimo bendruomenės nariams. LS mokymų

vadovai gali teikti mokymus kitoms NVO.

2.1.3. Organizacija teikia akredituotus mokymus ir sudaro sąlygas gauti būtinuosius pažymėjimus.

Organizacija sudaro sąlygas kiekvienam pilnamečiui organizacijos savanoriui surinkti teisės aktuose numatytų būtinųjų mokymų ir pažymų paketą.

2.1.4. Užtikrinamos galimybės organizacijos nariams dalyvauti pareigybiniuose mokymuose.

Organizacijos nariai reguliariai kelia kompetencijas pagal atitinkamai užimamas pareigas savo vienete, krašte ir / ar nacionaliniame lygmenyje^[8]. Organizuojami mokymai įvairūs, reguliarūs, atliepiantys narių poreikius.

2.1.5. Sudaromos galimybės suaugusiems kelti asmenines kompetencijas.

Kreipiamas dėmesys į narių asmeninių kompetencijų kėlimą. Asmeninių kompetencijų kėlimo mokymai rengiami atsižvelgiant į organizacijos narių poreikius.

2.2. Jaunimo programos^[3] įgyvendinimas ir užtikrinimas.

Jaunimo programa^[3] – vienas svarbiausių organizacijos narius jungiančių dėmenų. Siekiant kryptingo ir darnaus organizacijos augimo svarbu, kad jaunimo programos gairės^[4] būtų vienareikšmiškai vertinamos, suprantamos ir taikomos visuose vietuose.

2.2.1. Užtikrinamas kokybiškas jaunimo programos^[3] įgyvendinimas mišriuose ir kituose vietuose.

Siekama ieškoti priemonių ir būdų vadovo, dirbančio su vaikais ir / ar jaunimu^[2], darbui lengvinti tiek mišriuose, tiek pagal amžiaus grupes veikiančiuose vietuose.

2.2.2. Jaunimo programa^[3] įgalina skautų, oro skautų ir jūrų skautų veiklas.

Skautai, oro skautai ir jūrų skautai yra lygiaverčiai jaunimo programos^[3] vykdytojai.

2.2.3. Sudaromos galimybės veikti vietiniame^[7], nacionaliniame^[8] ir tarptautiniame^[6] lygmenyse.

Kuriami bendradarbiavimo ryšiai su vietinėmis bendruomenėmis, savivaldybėmis, kitomis organizacijomis (lokaliai). Sudaroma galimybė organizuoti trumpalaikius ir ilgalaikius projektus nacionaliniu^[8] ir tarptautiniu lygmenimis^[6].

2.2.4. Jaunimo programa^[3] vadovaujasi asmeninio tobulėjimo sritimis ir įsivertinimo sistema.

Raidos ugdymo uždavinių, vyresniškumo laipsnių ir įsivertinimo metodų

įgalinimas, pagal numatytus LS dokumentus.

2.3. Pilietiškumo ir neginkluoto pilietinio pasipriešinimo modulių įgalinimas.

Atliepiant dabartinę geopolitinę situaciją ir valstybėje įgyvendinant visuotinės gynybos principus, skautiškos organizacijos pareiga reaguoti ir ieškoti sprendinių ne tik ugdant aktyvius, pilietiškus ir sąmoningus visuomenės narius, bet ir siekti informuoti visuomenę pilietinio pasipriešinimo ir nacionalinio saugumo temomis, bei ieškoti kitų būdų prisidėti prie visuotinės gynybos koncepcijos įgalinimo.

2.3.1. Pilietiškumo modulio kūrimas ir pritaikymas organizacijos veiklose.

Apibrėžiamos organizacijos pilietiškumo ugdymo kryptys, sritys. Pilietiškumo modulis kuriamas suburiant specialistų grupę.

2.3.2. Organizacijos nariai ugdomi kaip aktyvūs visuomenės dalyviai.

Tęsiamas ir gilinamas abipusis bendradarbiavimas su nacionalinėmis institucijomis ir organizacijomis. Kartu su partneriais kokybiškai įgyvendinant vykdomus projektus siekiama kurti pasitikėjimu grįstą požiūrį į skautus.

2.3.3. Neginkluoto pilietinio pasipriešinimo ir antikorupcinio švietimo modulio įgyvendinimas organizacijos veiklose.

Aktualizuojama atsižvelgiant į geopolitinę situaciją. Suburiant specialistų grupę kuriamos neginkluoto pilietinio pasipriešinimo ir antikorupcinio švietimo modulio kryptys, sritys.

3. Saugi aplinka^[11]

Siekiamo, kad vykdant skautišką veiklą būtų taikomi nacionaliniai, PSJO ir vietiniai organizacijos dokumentai bei praktikos, užtikrinančios narių saugumą ir emocinę gerovę.

3.1. Teisinės bazės, reglamentuojančios skautavimo aplinką^[12], užtikrinimas.

Lietuvos skautijos dokumentai atitinka galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus, vadovaujamosi oficialiais PSJO dokumentais.

3.1.1. Lietuvos skautijos veikla vadovujasi dokumentais, reglamentuojančiais saugią aplinką^[11].

LS dokumentai yra suderinti su Lietuvos Respublikos teisės aktais, PSJO dokumentais, yra peržiūrėti ir atnaujinami pagal poreikį.

3.1.2. Įtraukia forma vykstantis narių supažindinimas su saugią aplinką^[11] reglamentuojančiais dokumentais.

Vadovai patrauklia forma informuojami apie saugios aplinkos principų turinį – organizacija jais dalinasi LS svetainėje ir soc. tinkluose. Pavyzdžiui, parengiami įrašai organizacijos socialiniuose tinkluose apie tai kaip atpažinti smurtą ir ką daryti patyrus smurtą skautiškoje veiklose.

3.2. Saugios aplinkos^[11] principų įgalinimas.

Lietuvos skautija pritaiko pasaulinę PSJO saugios aplinkos (angl. „Safe from harm”) strategiją savo veikloje.

3.2.1. Pagal PSJO saugios aplinkos (angl. Safe from harm) gaires parengtos lengvai prieinamos ir reguliariai atnaujinamos priemonės.

Paruošiama nacionalinė LS saugios aplinkos^[11] metodika, sudaromos sąlygos įgyti reikiamus įgūdžius, vykdomas sistemos veikimo monitoringas. Atsižvelgiama į PSJO rekomendacijas. Priemonių pavyzdžiai: emocinio raštingumo mokymai, mokymai apie smurtą, seksualinį priekabiavimą.

3.2.2. Organizacijos nariai veiklose taiko saugios aplinkos^[11] metodiką.

Praėję mokymus nariai savo veikloje vadovaujasi mokymuose įgytomis žiniomis.

3.2.3. Struktūros saugiai aplinkai^[11] užtikrinti sukūrimas, įgyvendinimas, palaikymas.

Struktūros, skirtos anonimiškai pranešti apie nesaugią aplinką ir gauti pagalbą, sukūrimas ir palaikymas (pavyzdžiui. „klausančių ausyčių^[16]” modelis, taikytas Jubiliejinėje stovykloje 2023 m., skautuko linija ir pan.). Šiuo metu neaišku, ką daryti, jei organizacijoje susiduri su smurtu, emociniu nesaugumu, patyčiomis ar kt.

Nariai informuojami apie valstybės lygmeniu teikiamą pagalbą (pavyzdžiui, telefonų linijos, psichologo paslaugos).

3.2.4. Parengtos lengvai prieinamos ir reguliariai atnaujinamos priemonės, kaip elgtis krizinėse^[5] situacijose ir siekiant jų išvengti.

Naudojamas Rizikų ir krizinių^[5] situacijų valdymo dokumentas ir kt. dokumentai.

3.2.5. Organizacijos nariai yra įgalinti valdyti krizines^[5] situacijas.

Mechanizmo sukūrimas, įsivertinimas, kas reguliariai užtikrins kompetencijų įgijimą ir išlaikymą. Pavyzdžiui, mokymų mechanizmo sukūrimas, kaip valdyti krizines situacijas.

3.3. Įvairovės^[17] ir įtraukties^[18] principų įgalinimas.

Siekiamo padėti norintiems skautauti įveikti iškilusius iššūkius, susijusius su skirtinga kultūra, religija, gebėjimais, priklausomybe įvairioms socialinėms grupėms, seksualine orientacija, individualiais poreikiais ir kt.

3.3.1. Sudaromos skautavimo galimybės ir skatinamos prisijungti visos visuomenės grupės.

Vadovai ir vaikai su specialiaisiais poreikiais, įvairių gebėjimų asmenys, tautinių bendrijų atstovai, ir kitos visuomenės grupės gali įsijungti į skautišką bendruomenę, sudaromos galimybės tokioms grupėms vykdyti veiklą, dalyvauti nacionalinėse veiklose. Rengiami mokymai apie toleranciją, pagarbų bendravimą, empatiją, konfliktų valdymą, darbą su įvairių poreikių vaikais.

3.3.2. Jaunimo programos^[3] įgyvendinimas taikant įvairovės^[17] ir įtraukties^[18] principus.

Ruošiamos jaunimo programos metodikos kitaip galintiems^[15], organizuojami mokymai, kaip skautavimą padaryti prieinamą visiems. Šiuo metu kai kurios grupės savo programą ir kitus aspektus turi prisitaikyti pačios.

4. Socialinis poveikis ir atsakomybė

Organizacija ir jos nariai atsakingai, aktyviai ir sąmoningai geba imtis lyderystės visuomenėje ir savo bendruomenėse dėl LS ir valstybei aktualių klausimų. Lietuvos skautija yra patikima partnerė krizių^[5] ir iššūkių akivaizdoje bei matoma kaip aktyviai savo pavyzdžiu skatinanti pilietiškumą ir atsakomybę už aplinką.

4.1. Lietuvos skautija yra patikima visuomenės ir valstybės partnerė krizių^[5] ir iššūkių akivaizdoje.

Aiškiai žinome savo vaidmenį ir turime struktūrą, kaip organizacija reaguoja krizės^[5] akivaizdoje vietos^[7], nacionaliniu^[8] ir tarptautiniu lygmenimis^[6]. Taip pat palaikome nuolatinį kontaktą su partneriais^[14], su kuriais galėtume bendrauti krizės^[5] akivaizdoje, o nacionaliniu^[8] ir vietos^[7] lygmeniu esame įtraukti į procesus ir struktūras, skirtas krizėms^[5] valdyti.

4.1.1. Organizacijos nariai pasirengę proaktyviai reaguoti krizės^[5] akivaizdoje vietos^[7], nacionaliniu^[8] ir tarptautiniu lygmeniu^[6].

Organizacijos nariai turi reikiamus įgūdžius, žinias, kontaktus reaguoti į krizes^[5] ir ekstremalias situacijas. Reakcijos yra humanitariniais principais grįsta

savanorystė. Parengtas veiksmų koordinavimo krizės^[5] atveju planas, nurodant Pirmijos, Tarybos, kraštų seniūnų ir kitų LS organų atsakomybes ir funkcijas.

Visa veikla grįsta humanitariniais principais ir PSJO priimtais dokumentais, taip pat veikla neprieštarauja LS įstatams ir nuostatom. Pavyzdžiui, nacionaliniu lygmeniu^[8] COVID-19 krizės^[5] centralizuota savanorystė ir pagalba; tarptautiniu mastu pagalba Ukrainos pabėgėliams Lenkijoje ir Lietuvoje bendradarbiaujant su PSJO Europos regionu ir kitų šalių skautų organizacijomis.

4.1.2. Organizacija dalyvauja vietos^[7] ir nacionalinio^[8] lygmenų krizių valdymo procese.

Organizacija yra įtraukta į pasirengimo krizėms^[5], prevencijos ir jų valdymo komandas. Pavyzdžiui, darbo grupės ministerijose ir krizių^[5] valdymo komitetai savivaldybėse, kuriose yra aktyvių LS vienetų.

4.2. Tvarumo ir atsakomybės už aplinką skatinimas.

Lietuvos skautijos nariai – tvarumo ambasadoriai visuomenėje. Savo pavyzdžiu skatiname atsakomybę už aplinką. Siekiame įvertinti ir atitinkamai keisti savo vykdomos veiklos įtaką aplinkai.

4.2.1. Tvariai veiklai vykdyti, organizacijos nariai turi būtinus įgūdžius ir galimybes.

LS nariai organizuoja renginius ir veiklą vadovaujantis tvarumo principais. Siekiant sumažinti neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenei remiamės jungtinių tautų darnaus vystymosi tikslais^[10] (pavyzdžiui, suvartojame tik tiek maisto, kiek reikia, laikomės lyčių lygybės principų ir pan.). Organizacija padeda savo nariams to siekti suteikdama tvarių renginių organizavimo gaires, mokymus ir kitą pagalbą.

4.2.2. Savo veiklos pavyzdžiu organizacija skatina visuomenėje atsakomybę už aplinką.

Į aplinką ir aplinkosaugą nukreiptas tvarumas. Siekiame būti pavyzdine organizacija Lietuvoje, vykdanči veiklą tvariai ir visoje savo veikloje taikanti „vietą palikome gražesnę nei radome“ principą.

4.3. Kokybiškos savanorystės, skautiškų įgūdžių pripažinimas nacionaliniu lygmeniu^[8].

Skautiška ugdymo metodika yra tarptautinė ir gyvuojanti jau daugiau nei šimtą metų, šiuo punktu siekiame jos platesnio pripažinimo. Siekiame, kad tiek kiekvienas narys suprastų skautiško ugdymo prasmę ir vertę, tiek nacionaliniu^[8] ir vietiniu lygmenimis šie įgūdžiai ir kompetencijos būtų pripažįstamos.

4.3.1. Savanorystės ir neformalaus ugdymo teikiama nauda yra aiškiai žinoma ir suvokiama organizacijos nariams.

Organizacijos nariai suvokia, kaip savanorystė prisideda prie jų profesinio ir asmeninio tobulėjimo.

4.3.2. Organizacijos narių savanorystės ir neformalaus ugdymo metu įgyjami įgūdžiai ir kompetencijos pripažįstami nacionaliniu lygmeniu^[8].

Kompetencijos ir įgūdžiai yra pripažįstami. Nariai suvokia, kokią pridėtinę naudą jie gauna savanoriaudami ir dalyvaudami neformalaus ugdymo jaunimo programoje Lietuvos skautijoje. Skautiški įgūdžiai yra pripažįstami ir įvertinami kaip papildoma pridėtinė vertė tiek ugdymo įstaigose, tiek aukštojo mokslo įstaigose, tiek darbo vietose. Idealaus rezultato pavyzdys: darbdaviai skautus savanorius išleidžia į savanorystės dienas skautiškų renginių metu, taip nesukeldami finansinių nepatogumų mūsų savanoriams dirbti su jaunimu^[2] stovyklose / sueigose. O savanorystė nacionaliniu mastu bei jos programos yra formuojamos ir atnaujinamos drauge su skautais prie bendro sprendimų priėmėjų stalo tam, kad mes, kaip ilgametė savanorius vienijanti organizacija, formuotume mums palankius būdus savanorystės pripažinimui.

4.4. Partnerystės ir atstovavimo stiprinimas.

Mūsų nariai aktyviai dalyvauja sprendimų priėmimo procesuose organizacijai ir sau aktualiais klausimais tarptautiniu^[6], nacionaliniu^[8] ir vietos lygmeniu^[7] bei turi reikiamus įgūdžius ir galimybes kokybiškai tai daryti. Šiam tikslui įgyvendinti turime identifikavę savo prioritetus ir mums svarbiausius sprendimų priėmimo formatus.

4.4.1. Organizacija dalyvauja vietos^[7] ir nacionalinio lygmens^[8] sprendimų priėmimo ir įgyvendinimo procesuose LS aktualiais klausimais.

Esame identifikavę savo prioritetus ir mums svarbiausius sprendimų priėmimo formatus, kuriuose siekiame aktyviai veikti.

4.4.2. Palaikomas nuolatinis ryšys su organizacijos strateginiais partneriais^[14].

Nacionaliniu^[8] ir krašto lygmeniu esame identifikavę savo strateginius partnerius^[14] bei bendradarbiavimo su šiais partneriais^[14] sritis. Nacionaliniu^[8] ir vietos^[7] lygmeniu strateginiai partneriai^[14] yra skirtingi, todėl tiek kraštas, tiek LS nacionalinis^[9] lygmuo turi apibrėžti savo strateginius partnerius^[14], jog palaikytų nuolatinį ir nuoseklų kontaktą ir bendradarbiavimą su jais.